

I DOMSTOLEN

vattenrättsdomaren Ingvar Tengström, fastighetsrådet Otto von Unge samt nämndemännen Ola Rydén, Borlänge, och Yngve Larsson, Idkerberget

SÖKANDE

Gagnefs kommun, 780 41 Gagnef 1
Ombud: ombudsmannen Per Langenfelt, VIAK AB, Fack,
162 10 Vällingby 1

SAKEN

ansökan om lagligförklaring av en i Bäsna inom kommunen befintlig grundvattentäkt, m m

---

DOMSLUT

Kommunen berättigas att ur den av ifrågavarande brunnar bestående grundvattentäkten utta grundvatten till en sammanlagd mängd av 1 750 m³/dygn i medeltal under året, dock högst 2 625 m³ under ett dygn.

Tillståndet att utnyttja grundvattentäkten får, på villkor som anges i 11 kap 67 § vattenlagen, omedelbart tas i anspråk.

U.a.

SÖK

För uppmätning av uttagen vattenmängd skall på lämplig plats finnas vattenmätare med räkneverk. Över vattenuttagen skall minst en gång i veckan föras anteckningar. Dessa skall hållas tillgängliga för sakägare som önskar ta del av dem.

Talan enligt 2 kap 51 § vattenlagen om ersättning för oförutsedd skada och intrång på grund av tillgodogörandet av grundvattnet i överensstämmelse med ovan lämnat tillstånd får föras senast 30.6.1998.

Med stöd av 2 kap 62 § vattenlagen förordnar vattendomstolen att för de i bilaga 1 under rubriken "Inre skyddsområde" och "Yttre skyddsområde" förtecknade fastigheterna och samfälligheterna skall gälla följande inskränkningar i rätten att förfoga över de delar av fastigheterna respektive samfälligheterna, som ligger inom den sk inre skyddszonen respektive yttre skyddszonen såsom dessa zoner inritats på en i målet åberopad karta (bilaga F till ansöknings; se as 46):

a) fast eller flytande spillning från djurstallar skall förvaras på sådant sätt att grundvattnet ej förorenas. Vid omfattande djurhållning fordras alltid särskild anläggning för förvaring av spillningen. Anläggning för gödsel förvaring skall vara tät och så inrättad att uppsamlad vätska ej bräddar, t ex vid regntillfällen, och nedtränger i marken. Skyddsanordningar skall utföras på sätt hälsovårdsnämnden i varje särskilt fall föreskriver. Anläggningens kapacitet skall vara så stor att uppsamlat innehåll kan spridas under tjänlig årstid och under sådana betingelser i övrigt att sanitära olägenheter såvitt möjligt kan undvikas. Anläggning för grovfoderensilering skall ha betryggande anordning för uppsamling av pressvatten.

b) förvaring, hantering och transport av andra ämnen, som kan förorena grundvatten såsom smörj- och transformatorolja, tjärprodukter, fenoler, organiska lösningsmedel, konstgödsel, gifter för bl a skadedjursbekämpning och växtutrotning, dammbindningsmedel, industriella råvaror, produkter och avfallsämnen skall ske i överensstämmelse med kommerskollegiets motsvarande föreskrifter för brandfarliga varor, i den mån inte hälsovårdsnämnden efter särskild prövning i samråd med vattenverkets huvudman medger lindring i kraven. Till följd härav skall vid anläggande av industriell inrättning med för grundvattnet skadligt avfall såsom lut, sopor eller metallsalter vidtas fullt betryggande åtgärder mot grundvattenförorening.

c) innan verksamhet påbörjas, för vilken skyddsåtgärder erfordras, skall anmälan göras till vattenverkets huvudman för beredande av möjlighet till kontroll. Skyddsanordningen skall vara så utförd att risken för läckage och spill i görligaste mån elimineras och att det omedelbart kan upptäckas om skadliga ämnen läckt ut.

d) skyddsanordningar skall skötas och underhållas så att de fungerar på avsett sätt. Påfyllning och tappning av för grundvattnet skadliga ämnen skall ske under ständig uppsikt. Förekommande spill eller läckage skall omedelbart rapporteras till brandkåren.

e) naturgödsel, pressvatten från silos, djurbekämpnings- och växtutrottningsmedel samt dammbindande ämnen får användas endast i den omfattning som erfordras för normalt utnyttjande av fastigheter för jordbruk och skogsbruk samt för sedvanligt underhåll av vägar. Svänggödsling får inte förekomma inom skyddsområdet.

f) avloppsvatten får ej utsläppas på eller i marken. Hälsovårdsnämnden kan i tveksamma fall efter samråd med länsstyrelsens naturvårdsenhet medge tillstånd till avloppsut-

släpp inom skyddsområdet om det kan ske utan risk för grundvattnet. Avloppsledningar med tillhörande brunnar skall utföras av täta rör och med täta fogar.

g) sopor, latrin och annat avfall, som kan skada grundvattnet, får ej avstjälpas eller nedgrävas inom skyddsområdet utan skall regelbundet borttransporteras.

h) täktverksamhet och större schaktningsarbete får ej förekomma utan länsstyrelsens tillstånd. Med täktverksamhet förstås uttag av alla slags jordmassor samt berg. Grus- och sandtäkt samt större schaktningsarbeten inom inre skyddszon får icke ske till lägre nivå än ca 3 m över beräknad högsta grundvattenyta. Inom yttre skyddszon får nämnda verksamhet icke ske till lägre nivå än ca 1 m över högsta grundvattenyta. Utgångspunkt för avvägningen skall vara något av de kvarstående borrhör, som höjdbestämts vid undersökningar för vattentäkten eller höjdbestämda polygonpunkter tillhörande kommunens höjdsystem. Återfyllning av grus- och sandtag får ej ske med sådant material att grundvattenförorening eller väsentlig minskning av grundvattenbildning och grundvattenframrinning kan bli följden. Länsstyrelsen prövar efter hörande av hälsovårdsnämnden och vattenverkets huvudman huruvida grus- eller sandtäkt samt schaktningsarbeten av större omfattning kan tillåtas under ovan nämnda nivåer.

Med stöd av 2 kap 45 § vattenlagen berättigas kommunen att utföra erforderliga åtgärder för dels sanering av befintliga köksavlopp på Bäsna 1:3, 30:9, 32:5 och 124:1, dels skydd i enlighet med gällande tillämpningsföreskrifter angående förvaring av brandfarliga varor beträffande befintliga upplag av eldningsolja på Bäsna 1:9, 4:7, 4:17, 5:13, 6:3, 6:8, 9:6, 9:7, 10:6, 13:4, 30:29, 32:5, 33:6, 56:1, 62:2, 82:1, 86:1, 106:1 och 123:1. Kommunen skall för angivna ändamål

äga rätt till tillträde till ifrågavarande anläggningar. Åtgärderna skall utföras i samråd med vederbörande fastighetsägare.

Om ägare till fastighet inom skyddsområde för grundvattentäkten skulle anse att kommunen vidtar eller påkallar åtgärd som är mera omfattande än vad han kan anses skyldig att svara för eller tåla utan ersättning från kommunen, får fråga om och i vilken mån kommunen skall utge ersättning för åtgärden hänskjutas till vattendomstolens prövning genom anmälan inom den tid och på det sätt, som ovan föreskrivits för anmälan av ersättningsanspråk i anledning av oförutsedd skada. Efter anmälningstidens utgång får sådan fråga hänskjutas till domstol i den för allmänna tvistemål stadgade ordningen.

Kommunen har slutligen att betala i 11 kap 97 § vattenlagen angivna kostnader för målets behandling vid vattendomstolen enligt särskild redovisningsräkning från domstolens kansli.
